

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

М.ӨТЕМІСОВ АТЫНДАҒЫ
БАТЫС ҚАЗАҚСТАН
МЕМЛЕКЕТТІК
УНИВЕРСИТЕТІ

ЗАПАДНО-КАЗАХСТАНСКИЙ
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ
ИМ. М. УТЕМИСОВА

ХАБАРШЫ

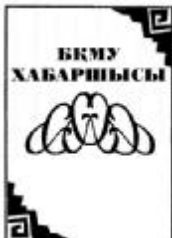
Жылына 4 рет шығады

№2(42) - 2011

ВЕСТНИК

Выходит 4 раза в год

Орал-Уральск

Выпуск 2 (42) шығарылым
Сәуір – мамыр – маусым / апрель – май – июнь
Тарих, педагогика, филология
История, педагогика, филология

Бас редактор – главный редактор:

РЫСБЕКОВ Т.З.

тарих ғылымдарының докторы, профессор /
доктор исторических наук, профессор

Редакция алқасы – редакционная коллегия:

Бекмаханова Н.Е.	тарих ғылымдарының докторы, профессор, РҒА Ресей тарихы институты;	доктор исторических наук, профессор, Институт Российской истории РАН;
Мұқтар Ә.Қ.	тарих ғылымдарының докторы, профессор, М.Өтемісов атындағы БҚМУ;	доктор исторических наук, профессор, ЗКГУ им.М.Утемисова;
Александрова Е.А.	педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Н.Г.Чернышевский атындағы Саратов мемлекеттік университеті;	доктор педагогических наук, профессор, Саратовский государственный университет им. Чернышевского;
Мұханбетжанова Ә.М.	педагогика ғылымдарының докторы, профессор, М.Өтемісов атындағы БҚМУ;	доктор педагогических наук, профессор, ЗКГУ им.М.Утемисова;
Сарсенбаева Б.И.	педагогика ғылымдарының докторы, доцент, М.Өтемісов атындағы БҚМУ;	доктор педагогических наук, доцент, ЗКГУ им.М.Утемисова;
Мұсаев А.М.	филология ғылымдарының докторы, профессор, М.Өтемісов атындағы БҚМУ;	доктор филологических наук, ЗКГУ им.М.Утемисова;
Сабыр М.Б.	филология ғылымдарының докторы, профессор, БҚҒА;	доктор филологических наук, доцент, ЗКҒА;
Тайманов И.А.	физика-математика ғылымдарының докторы, РФ Ғылым академиясының корреспондент-мүшесі, Новосибирск мемлекеттік университеті;	доктор физико-математических наук, Член-кор. Академии наук РФ, Новосибирский государственный университет;
Коган Е.Я.	физика-математика ғылымдарының докторы, профессор, М.Өтемісов атындағы БҚМУ;	доктор физико-математических наук, профессор, ЗКГУ им.М.Утемисова;
Дарбаева Т.Е.	биология ғылымдарының докторы, М.Өтемісов атындағы БҚМУ;	доктор биологических наук, ЗКГУ им.М.Утемисова;
Джубатырова С.С.	ауылшаруашылығы ғылымдарының докторы, М.Өтемісов атындағы БҚМУ;	доктор сельскохозяйственных наук, ЗКГУ им. М.Утемисова;
Мерғалиева Л.И.	экономика ғылымдарының докторы, М.Өтемісов атындағы БҚМУ.	доктор экономических наук, ЗКГУ им.М.Утемисова.

2000 жылдан бастап шығарылады. Жылына 4 рет шығады.

Жинақ ҚР Қоғамдық келісім және ақпарат, мәдениет министрлігінің келісімімен 07.12.1999ж. тіркеліп, №971 – Ж куәлігі берілген.

Жинақ ҚР Қоғамдық келісім және ақпарат, мәдениет министрлігінің келісімімен 09.08.2000ж. қайта тіркеліп, №1432 – Ж куәлігі берілген.

ҚР Байланыс және ақпарат министрлігі Ақпарат және мұрағат комитетінің келісімімен мерзімді баспасөз басылымдарын және (немесе) ақпарат агенттіктерін 26.01.2011ж. есепке алу туралы №11389-Ж куәлігі берілген.

Жинақ филология, тарих және педагогика ғылымдары бойынша диссертациясының негізгі нәтижелерін жариялау үшін Қазақстан Республикасының Білім және ғылым саласындағы Бақылау комитеті бекіткен ғылыми басылым Тізіміне енді.

Издается с 2000 года. Выходит 4 раза в год.

Свидетельство о регистрации издания № 971-Ж от 07.12.1999г. выдано Министерством культуры, информации и общественного согласия РК.

Свидетельство о перерегистрации №1432-Ж от 09.08.2000г. выдано Министерством культуры, информации и общественного согласия РК.

Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания и (или) информационного агентства №11389-Ж от 26.01.2011г. выдано Комитетом информации и архивов Министерства связи и информации РК.

Журнал включен в Перечень научных изданий Комитета по контролю в сфере образования и науки Республики Казахстан, рекомендованных для публикации основных результатов диссертаций по филологическим, историческим и педагогическим наукам.

ISSN 1680-0761

© М.Өтемісов атындағы БҚМУ, 2011.
ТІРКЕУ НӨМІРІ 1432-Ж

МАЗМУНЫ СОДЕРЖАНИЕ

ТАРИХ - ИСТОРИЯ

Мұқтар Ә.Қ., Ғиззатов С.М. БӨКЕЙ ХАННЫҢ ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ҚЫЗМЕТІ.....	3
Муханбеткалиев Х.С. ВКЛАД БАУЫРЖАНА МОМЫШУЛЫ В РАЗВИТИЕ ТАКТИКИ НАСТУПАТЕЛЬНОГО БОЯ (к 100-летию со дня рождения Бауржана Момышулы).....	11
Тасмағамбетов А.С. ИСЛАМ И КАЗАХСКАЯ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНАЯ ЭЛИТА ВТОРОЙ ПОЛОВ. XIX - нач. XX вв.....	20
Науанова К.М., Шайхиев Т.Т. «ПРЕДМЕТ «РЕЛИГИОВЕДЕНИЯ» В ПРЕПОДАВАНИИ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ ДИСЦИПЛИН».....	26
Байболсынова А.С. ТӘУЕЛСІЗДІКТІҢ АЛҒАШҚЫ ЖЫЛДАРЫНДАҒЫ ЭКОНОМИКАНЫ ҚАЛПЫНА КЕЛТІРУ САЯСАТЫ (Батыс Қазақстан мәліметтері бойынша).....	31
Тукешева Н.М. ПОНЯТИЕ «ТӨРҮ» В ПОЛИТИКО-ПРАВОВОЙ СИСТЕМЕ ТЮРКСКОГО ОБЩЕСТВА.....	38
Тастаева Ж.К. КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО В СФЕРЕ ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ В 90-Е ГОДЫ XX ВЕКА.....	42
Ғиззатов С.М. ЗАҢ КЛИНИКАЛАРЫНЫҢ АЗАМАТТЫҚ ҚОҒАМ ҚАЛЫПТАСТЫРУДАҒЫ РӨЛІ.....	56
Таскужина А.Б. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ КАЗАХАМИ И КАЗАКАМИ НА ТЕРРИТОРИИ МЛАДШЕГО И СРЕДНЕГО ЖУЗОВ 18 в. (политический аспект).....	50
Сүлейменова Д.Д. ЖАҒАНША ДОСМҰХАМЕДОВ ЖӘНЕ АЛАШОРДА ҮКІМЕТІНЕ ДЕЙІНГІ КЕЗЕҢ (1917-1918).....	59
Исенов Ө. ДӘСТҮРЛІ ҚАЗАҚ ҚОҒАМЫНЫҢ АҚСАҚАЛДАР ИНСТИТУТЫ.....	75
Набиұлы Ж.Н. ҚЫЛМЫСҚА ҚАТАЛДЫҚ – ҚОҒАМҒА ҚАМҚОРЛЫҚ.....	81
Тастаев К.Т., Тастаева Ж.К. РАЗВИТИЕ МЕЖРЕГИОНАЛЬНЫХ КУЛЬТУРНЫХ СВЯЗЕЙ КАЗАХСКОЙ ССР И РСФСР В ОБЛАСТИ МУЗЕЙНОГО ДЕЛА (80-е годы XX века).....	86

Бактығұлова Б.Н. ТӘУЕЛСІЗ ҚАЗАҚСТАН: ТАРИХИ САРАПТАМА.....	92
Жалекенова Г.Т., Тукешева Н.М. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПРЕДПОСЫЛКИ ВОССТАНИЯ В БУКЕЕВСКОЙ ОРДЕ ПОД РУКОВОДСТВОМ ИСАТАЯ ТАЙМАНУЛЫ И МАХАМБЕТА УТЕМИСУЛЫ.....	99
Дюсенгалиева М.Г. БӨКЕЙ ОРДАСЫНДАҒЫ САУДАНЫҢ ДАМУЫНДАҒЫ ЖЕТІСТІКТЕР ЖӘНЕ ҚАЙШЫЛЫҚТАР.....	104
Самуратова А.О., Мутгайрова Т.М. АЗАМАТТЫҚ ҚОҒАМ МЕН ҚҰҚЫҚТЫҚ МЕМЛЕКЕТТИ ҚАЛЫПТАСТЫРУ ЖОЛДАРЫ.....	109
Самуратова А.О. СОТ БИЛІГІНІҢ ҚАЛЫПТАСУ ЖӘНЕ ПАЙДА БОЛУ ТАРИХЫ.....	117
Асильбекова Г.А. БАЛА АСЫРАП АЛУ ИНСТИТУТЫНЫҢ ТАРИХЫ.....	123

ПЕДАГОГИКА

Испулова Р.Н. СОВРЕМЕННЫЕ НЕТРАДИЦИОННЫЕ ВИДЫ ФИТНЕСА.....	129
Насс О.В. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ ПОДХОД К СОЗДАНИЮ КОМПЬЮТЕРНЫХ СРЕДСТВ В УСЛОВИЯХ КРЕДИТНОЙ ТЕХНОЛОГИИ ОБУЧЕНИЯ.....	132
Альмуханов Б.У., Жищенко А.Н. ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ОБОСНОВАНИЯ ПРИМЕНЕНИЯ СРЕДСТВ АДАПТИВНОЙ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ В ЗАНЯТИЯХ С ИНВАЛИДАМИ.....	137
Мұқанбетова Ш.Т. БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫҢ ЗЕРТТЕУШІЛІК ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ФАКТОРЛАРЫ.....	142
Қажиақпарова Ж.С. СТУДЕНТТЕРДІҢ ӨЗІНДІК ЖҰМЫСЫНДА ЭЛЕКТРОНДЫ ОҚУ ҚҰРАЛДАРЫН ПАЙДАЛАНУ.....	145
Мәдір Қ. АДАМ БЕТ-БӨЛШЕКТЕРІН БЕЙНЕЛЕУ ЖОЛДАРЫ.....	148
Уснев Е.Т. ЖАҢАҚАЛА АУДАНЫНЫҢ БІЛІМ БЕРУ САЛАСЫНДАҒЫ ЖЕТІСТІКТЕРІ.....	153
Кайнбаева Ж.С. СИСТЕМА ТВОРЧЕСКИХ ЗАДАНИЙ ИСПОЛЬЗУЕМЫХ НА УЧЕБНЫХ ЗАНЯТИЯХ ТВОРЧЕСКОГО ХАРАКТЕРА ИЗ ЦИКЛА БАЗОВЫХ И ПРОФИЛИРУЮЩИХ ДИСЦИПЛИН НА СПЕЦИАЛЬНОСТИ «ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ ОБУЧЕНИЕ».....	159
Нурушева Т.И., Кадыргалиева С.И. ИНТЕРАКТИВНЫЕ МЕТОДЫ И ТЕХНИКА ПЛАНИРОВАНИЯ СОВРЕМЕННОГО УРОКА.....	169

Бекбаев С.Ш. ВОСПИТАНИЕ МОРАЛЬНО – ВОЛЕВЫХ КАЧЕСТВ В ФИЗИЧЕСКОМ ВОСПИТАНИИ ШКОЛЬНИКОВ.....	170
Темиргалиева М.Х. ПЕДАГОГИКА ВЗАИМООТНОШЕНИЙ МЕЖДУ УЧИТЕЛЕМ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ И ШКОЛЬНИКАМИ	175
Жищенко А.Н. ФАКТОРЫ, ВЛИЯЮЩИЕ НА СОСТОЯНИЕ ЗДОРОВЬЯ И ФИЗИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ СТУДЕНТОВ.....	178
Балыков Б.А. РОЛЬ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ В ФОРМИРОВАНИИ ФИЗИЧЕСКИХ КАЧЕСТВ ДЕТЕЙ МЛАДШЕГО ШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА.....	183
Глеккабылова Д.Ж. МОДЕЛЬДЕУ ӘДІСІН ПЕДАГОГИКА ҮРДІСІНДЕ ТИІМДІ ПАЙДАЛАНУ	191
Рамазанова В.С., Бекенова А.С. ВИРТУАЛИЗАЦИЯ: НОВЫЙ ПОДХОД ПРИ ОБУЧЕНИИ IT-СПЕЦИАЛИСТОВ.....	194
Бекбаев С.Ш., Демченко Л.В. ПРИМЕНЕНИЕ МЕТОДА ПСИХОРЕГУЛЯЦИИ НА ЗАНЯТИЯХ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРОЙ	198
Бекенова А.С., Садыкова Г.А. СТУДЕНТТЕРДІҢ ӨЗІНДІК ЖҰМЫСЫ – ОҚЫТУДЫҢ МАҢЫЗДЫ ҚҰРАЛЫ.....	203
Сұлтанова М.Е. РЕЖИССЕР ПЕДАГОГ: ОҚЫТУ ЖӘНЕ ТӘРБИЕЛЕУ ЖҰМЫСТАРЫНЫҢ МАҢЫЗЫ.....	208
Глеушова А.У. ТЕСТІК ТАПСЫРМАЛАРДЫ ҚОЛДАНУ АРҚЫЛЫ СТУДЕНТТЕРДІҢ ИНФОРМАТИКАДАН БІЛІМ САПАСЫН БАҒАЛАУ.....	211
Кубашева Д.А. БІЛІМДІ БАҒАЛАУДЫҢ ТЕСТ ЖҰЙЕСІ ЖӘНЕ ОНЫ АРНАЙЫ ОРТА БІЛІМ БЕРЕТІН ОҚУ ОРНЫНДА ҚОЛДАНУ.....	215
Утепбергенов И. Т., Нургулжанова А., Жиенбаев А. Х. ПОВЫШЕНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ ИТ-ИНФРАСТРУКТУРОЙ ОРГАНИЗАЦИИ НА ОСНОВЕ МЕТОДОЛОГИЙ ITIL.....	218

ФИЛОЛОГИЯ

Абуханова А. Г. ПЕРЛОКУТИВНЫЙ ЭФФЕКТ ДИСКУРС-АНАЛИЗА.....	224
Мамыров А.Ы. ЖАНЫМДА ТҰРАР ЖАҢҒЫРЫП.....	230

Климова О.Н. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ХУДОЖЕСТВЕННОГО ТЕКСТА О БУДУЩЕЙ СПЕЦИАЛЬНОСТИ НА ЗАНЯТИЯХ ПРАКТИЧЕСКОГО КУРСА РУССКОГО ЯЗЫКА.....	233
Касимова И.Н. АНГЛИЙСКАЯ И КАЗАХСКАЯ МЕТАФОРА: ЧАСТЕРЕЧНАЯ КЛАССИФИКАЦИЯ.....	236
Лысенко Н.К. УИЛЬЯМ БЛЕЙК И РОБЕРТ ЛУИ СТИВЕНСОН: ДВА ОБРАЗА ДЕТСТВА.....	240
ҒЫЛЫМИ ӨМІР - НАУЧНАЯ ЖИЗНЬ.....	247

АВТОРЛАР ҮШІН МӘЛІМЕТ
МАҚАЛАНЫҢ ДАЙЫНДАЛУ ТӘРТІБІ

«БҚМУ хабаршысы» жинағына жариялауға қазақ, орыс, ағылшын тілдерінде мақалалар қабылдайды, ғылыми және ғылыми-әдістемелік жұмыстар гуманитарлық, жаратылыстану, экономикалық, өнертану, техникалық ғылымдар, білім мәселелері, сонымен бірге университеттің құрылымдық бөлімшелерінің қызметі, аймақтың әлеуметтік-экономикалық дамуының мәселелері мазмұнын құрайды.

Журналға бағытталған мақала (компьютерлік мәтін көлемі 8 бет) USB-жинағышы, CD-R дискімен (мәтіннің қолжазба түрінде, 1,0 интервалымен, 11 шрифтсінен кем емес, және бір данасы А4 формат қағазында) берілуі керек.

Суреттегі берілген барлық әріп және сандық белгілер ең басты және сурет астындағы мәтінде түсіндірілуі қажет. Қолжазбадағы суреттері бар беттері мен мәтін беттері нөмірленген болуы керек. Мәтін мұқият тексерілген және редакцияланған болуы қажет. Сканирленген мәтіндер, грамматикалық және техникалық қателері бар мақалалар жинаққа енгізілмейді.

«БҚМУ хабаршысы» ғылыми журналына дайындық кезінде материалдарды жариялауға автор туралы мәлімет көрсетілуі қажет (аты-жөні (толық), ғылыми атағы, дәрежесі, лауазымы, жұмыс орны, мекенжайы, тел.), ӘОЖ нөмірі, ішкі және сыртқы рецензиясы (жариялауға ұсынылған ғылыми жұмыстың ғылым кандидаты және докторларының сын-пікірлері болуы керек), түйін (мемлекеттік тілде жарияланатын мақалаға - орыс немесе ағылшын тілінде, басқа тілде жарияланатын мақалаға - мемлекеттік, орыс немесе ағылшын тілінде), жариялауға төленген түбіртек міндетті түрде болуы қажет.

Мақаланы жариялауға эксперттік комиссия бекіткен ғылыми-техникалық Кеңестің эксперттік тұжырымдамасы болуы керек.

Материалдар белгіленген тәртіп бойынша сай келмесе, жариялауға қабылданбайды. Қолжазбалар редакция көзқарасын білдірмейді және авторларға кері қайтарылмайды.

К СВЕДЕНИЮ АВТОРОВ

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕНИЯ СТАТЕЙ

Для публикации в «Вестнике ЗКГУ» принимаются статьи на казахском, русском, английском языках, содержащие результаты научных и научно-методических работ в области гуманитарных, естественных, экономических, искусствоведческих, технических наук, посвященных проблемам образования, а также материалы, отражающие деятельность различных структурных подразделений университета, вопросы социально-экономического развития региона.

Статья (объемом 8 страниц компьютерного текста), направляемая в журнал, представляется на дисках CD-R, USB-накопитель (с обязательной распечаткой текста, шрифтом не менее 11, 1,0 интервалом и графики на бумаге в одном экземпляре на формате А4).

Все буквенные и цифровые обозначения, приведенные на рисунках, необходимо пояснить в основном или подрисуночном тексте. Страницы рукописи должны быть пронумерованы, включая листы с рисунками. Текст должен быть тщательным образом выверен и отредактирован. Сканированные тексты с грамматическими и техническими ошибками не будут включены в сборник.

При подготовке материалов к опубликованию в научном сборнике «Вестник ЗКГУ» обязательным условием является представление сведений об авторе (ф.и.о. (полностью), ученая степень, звание, должность, место работы, адрес, тел.), номер УДК, внутренней и внешней рецензии (публикуемые в издании научные работы должны быть рецензируемы кандидатами наук и докторами), резюме (статьи, публикуемой на государственном языке, должно быть на русском и английском языках, статьи, публикуемой на других языках – на государственном, русском и английском языках), наличие квитанции оплаты за публикацию.

Решение о возможности опубликования статьи подтверждается экспертной комиссией научно-технического Совета актом экспертного заключения.

Материалы, не соответствующие данным требованиям, к публикации не принимаются. Рукописи не рецензируются и не возвращаются авторам.

АВТОРЛАРДЫҢ ТҮПНҰСҚАСЫМЕН БАСЫП ШЫҒАРЫЛДЫ
ОТПЕЧАТАНО С ОРИГИНАЛОВ АВТОРОВ

Редакторы-Редактор:

Р.Р. Құжалиева

Корректоры-Корректор:

С.А. Бекқұжиева

**Материалдарды
компьютерде беттеген
Верстка и изготовление
оригинал-макета**

*Е.Е. Панова, Д.М. Тулепова,
А.Е. Павленко, Ж. А. Сарсенғалиева*

*М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан
мемлекеттік университеті, 2011
090000, Орал, Сарайшық көшесі, 34
т.: 50-76-52*

Басуға 20.06. 2011 ж. қол қойылды.
Көлемі 31,6 б.т. Таралымы 550 дана.
Тапсырыс №100

Подписано в печать 20. 06. 2011 г.
Объем 31, 6 п.л. Тираж 550 экз.
Заказ №100

*Западно-Казахстанский государственный
университет им. М.Утемисова, 2011
090000, Уральск, ул.Сарайшык, 34
т.: 50-76-52*